

Regeling oordeelsvormende rondes Hardenberg 2026

De raad van de gemeente Hardenberg;

gelezen het voorstel van het Presidium d.d.3 februari 2026;

gelet op Artikel 16 Gemeentewet;

Besluit:

- 1. de geactualiseerde 'Regeling oordeelsvormende rondes Hardenberg 2026' vast te stellen;*
- 2. de 'Regeling oordeelsvormende rondes Hardenberg 2026' met ingang van 4 maart 2026 in werking te laten treden;*
- 3. de 'Regeling oriënterende rondes Hardenberg 2025' gelijktijdig met de inwerkingtreding van het geactualiseerde regeling in te trekken.*

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hardenberg van 3 maart 2026.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

F.G.S. Droste M.W. Offinga

REGELING OORDEELSVORMENDE RONDES HARDENBERG 2026

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Oordeelsvormende ronde: bijeenkomst - in de regel eens per drie weken op dinsdagavond - voorafgaande of aansluitend aan de besluitvormende vergadering van de raad.
- b. Fractie: een deel van de gemeenteraad dat tot één en dezelfde politieke partij behoort.
- c. Schaduwfractieleden: fractievertegenwoordigers die geen lid zijn van de raad en op de kandidatenlijst van de politieke partij staan die zij vertegenwoordigen. Zij worden op voordracht van de fractie door de raad benoemd. Elke fractie heeft maximaal twee schaduwfractieleden.
- d. Agendacommissie: commissie bestaande uit de voorzitters van de oriënterende rondes en de griffier en/of diens vervanger, die de voorlopige agenda van de oriënterende rondes en de raadsvergadering opstelt. De voorzitter van de raad neemt -gevraagd of op diens verzoek- deel aan de vergaderingen van de agendacommissie.
- e. Lijst met A-dossiers: jaarlijks door de raad vastgesteld overzicht, op basis van de Lange Termijnagenda (LTA), van de meest belangrijke beleidsthema's- en onderwerpen, met daaraan gekoppeld de geplande behandeling door de raad en het doel van behandeling, te weten: beeldvorming, oordeelsvorming en/of besluitvorming.
- f. Voorzitter: voorzitter van een oordeelsvormende ronde.
- g. Griffier: griffier van een oordeelsvormende ronde of diens plaatsvervanger.
- h. Raadsinformatiesysteem: onderdeel van de raadswebsite met daarin in ieder geval opgenomen alle vergaderstukken van de besluitvormende gemeenteraad en oordeelsvormende rondes.
- i. Woordvoerder: een woordvoerder van een fractie is een lid van een politieke fractie die namens die fractie het woord voert over specifieke beleidsonderwerpen.

Artikel 2 Doel oordeelsvormende ronde

1. De bedoeling van de oordeelsvormende ronde is:

- a. het stellen van politiek-bestuurlijke vragen aan het college; en
 - b. het als fracties met elkaar in gesprek gaan over het delen van voorlopige standpunten en het zoeken naar steun voor eventuele aanpassingen in voorstellen en de hierbij horende stukken.
2. Het college kan in oordeelsvormende rondes de raad consulteren door het agenderen van bijvoorbeeld een discussie- of startnotitie.
3. Tijdens de oordeelsvormende rondes wordt gelegenheid geboden voor het gebruikmaken van het spreekrecht.

Artikel 3 Samenstelling

1. De oordeelsvormende ronde bestaat uit tenminste zoveel leden als er fracties in de raad zijn.
2.
 - a. De leden van de Agendacommissie zijn bij toerbeurt voorzitter van de oordeelsvormende ronde.
 - b. De voorzitter heeft geen stemrecht.
3. In aanmerking genomen het gestelde in lid 1 kunnen alle raadsleden deelnemen aan de oordeelsvormende ronde.
4. Raadsleden kunnen zich laten vervangen door schaduwfractieleden. Plaatsvervangende schaduwfractieleden vindt zoveel mogelijk plaats in volgorde waarop de kandidaten op de kandidatenlijst zijn vermeld..

Artikel 4 Taken en bevoegdheden deelnemers oordeelsvormende ronde

1. Deelnemers gaan als fracties met elkaar in gesprek door het delen van voorlopige standpunten, ideeën, voor- en nadelen of argumenten pro en contra van een onderwerp of voorstel dat op de agenda staat.
2. De deelnemers stellen politiek-bestuurlijke vragen aan het college.
3. Deelnemers aan de oordeelsvormende ronde luisteren actief, stellen relevante vragen en dragen bij aan een zo volledig mogelijk beeld van een voorstel of onderwerp. Daarbij is een oordeelsvormend debat toegestaan. Het gaat de deelnemers erom een goed inzicht in een situatie, een onderwerp of een voorstel te krijgen, zodat in de besluitvormende raadsvergadering tot een gewogen besluit kan worden gekomen.
4. Na behandeling van een raadsvoorstel wordt besloten of het als een besprekingsstuk of hamerstuk voor de besluitvormende raadsvergadering wordt geagendeerd respectievelijk een ander besluit wordt genomen. Een voorstel wordt als besprekingsstuk geagendeerd indien tenminste één fractie daarom verzoekt.
5. Per onderwerp is er in principe één woordvoerder.

Artikel 5 Voorzitter

1. De voorzitters worden op voorstel van de fracties door het presidium voorgedragen en door de raad benoemd.
2. Er worden maximaal 5 voorzitters benoemd, waarbij rekening wordt gehouden met de omvang van de verschillende fracties en een verdeling tussen coalitie- en oppositiepartijen.
3. De voorzitter is geen deelnemer, maar kan zich in de oordeelsvormende ronde laten vervangen door een schaduwfractielid.
4. De voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van de oordeelsvormende ronde;
 - b. het uitnodigen van aanwezigen aan tafel;
 - c. gelegenheid geven voor het spreekrecht;
 - d. het verlenen van het woord aan de deelnemers. Daarvoor hanteert de voorzitter, voor zover relevant, de volgende basisvolgorde: belanghebbenden/adviseur (kort betoog); college/ambtenaar /deskundige (kort betoog); deelnemers (vragen); belanghebbenden/adviseur (antwoord); college/ambtenaar/deskundige (antwoord);
 - e. het toezien op de aard van de vragen, waarbij technische vragen zoveel als mogelijk moeten worden voorkomen. Deze kunnen (vooraf), via de griffie, aan de ambtelijke organisatie worden gesteld;
 - f. het formuleren van nog openstaande vragen;
 - g. het leiden van het oordeelsvormende debat, de discussie met de portefeuillehouder;
 - h. het vastleggen van de toezeggingen;
 - i. het concluderen dat het onderwerp:
 - is afgedaan;
 - nogmaals wordt geagendeerd voor een volgende oordeelsvormende ronde;
 - kan worden geagendeerd als besprekingsstuk of als hamerstuk voor de raad;

- niet op de agenda van de raad hoeft te worden geplaatst;
 - wordt aangehouden;
 - in handen wordt gesteld van het college;
- j. het handhaven van de orde. De voorzitter bewaakt de orde van de vergadering, maar ook de deelnemers aan het gesprek dragen hun verantwoordelijkheid;
- k. het doen naleven van deze regeling.

Artikel 6 Griffier

Ter ondersteuning van iedere oordeelsvormende ronde fungeert de griffier of de loco-griffier als griffier.

Artikel 7 Overige deelnemers

1. Naast de deelnemers kunnen anderen aan de oordeelsvormende rondes deelnemen. Daarbij wordt in ieder geval gedacht aan de betrokken portefeuillehouder uit het college, de secretaris, ambtenaren, adviseurs en burgers.
2. De agendacommissie kan besluiten ook anderen uit te nodigen om deel te nemen aan de oordeelsvormende ronde.

Artikel 8 Oproep

1. De voorzitter roept alle deelnemers schriftelijk op, ten minste zes dagen voor het houden van de bijeenkomst - spoedeisende gevallen uitgezonderd - tot het bijwonen van de oordeelsvormende ronde.
2. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 87 van de Gemeentewet bedoelde stukken, worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de deelnemers verzonden en in het raadsinformatiesysteem geplaatst.
3. Indien een aanvullende agenda wordt vastgesteld worden deze agenda en de daarop vermelde voorstellen of onderwerpen zo spoedig mogelijk aan de deelnemers gezonden en in het raadsinformatiesysteem geplaatst.
4. Op een oordeelsvormende ronde wordt artikel 82, lid 5 Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 9 De agenda(commissie)

1. Leden van de agendacommissie worden op voorstel van de fracties door het presidium voorgedragen en door de raad benoemd.
2. De agendacommissie benoemt uit haar midden een voorzitter.
3. De agendacommissie is verantwoordelijk voor de procesregie en processtrategie, bestaande uit:
 - a. zorgdragen voor goede behandeling van de lijst met A-dossiers;
 - b. toetsen van raadsvoorstellen en andere stukken op kwaliteit, niet zijnde op inhoud maar op basis van duidelijke door de raad vastgestelde eisen en criteria.
 - c. zorgdragen voor een passend vergader- en besluitvormingsproces;
 - d. sturen op het naleven van afgesproken aanlevertermijnen;
 - e. afstemming met de gemeentesecretaris over werkwijzen, documenten, besluitvormingsprocessen en anderszins. De gemeentesecretaris kan door de agendacommissie worden uitgenodigd voor (een onderdeel) van de vergadering.
4. Voordat de schriftelijke oproep wordt verzonden, stelt de agendacommissie op voorstel van de griffie de voorlopige agenda van de oordeelsvormende ronde vast. Dit gebeurt aan de hand van door het college aangedragen voorstellen aan de raad, de lijst met A-dossiers, voorstellen vanuit de fracties en eventuele andere initiatieven.
5. De agenda van de oordeelsvormende ronde kan bestaan uit een consulterend deel en een oordeelsvormend deel. Ook fracties en burgers kunnen hiervoor een agendapunt aandragen.
6. Bij agendering van een voorstel of een onderwerp wordt aangegeven met welk doel agendering plaatsvindt.
7. De agendacommissie beslist of onderwerpen rechtstreeks worden geagendeerd voor de raadsvergadering (hamerstuk).
8. De voorlopige agenda wordt in ieder geval via het plaatselijke huis-aan-huisblad en de gemeentelijke website bekendgemaakt.
9. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep een aanvullende voorlopige agenda opstellen.
10. Bij aanvang van de vergadering stellen de deelnemers de agenda vast. Op voorstel van een deelnemer kan de voorzitter de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.
11. Op voorstel van een deelnemer van de vergadering of de voorzitter kunnen bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda worden toegevoegd of van de agenda worden afgevoerd. Hiervoor is een meerderheid nodig van de deelnemers aan de vergadering.

12. De agendacommissie kan beslissen om meerdere oordeelsvormende rondes tegelijkertijd te laten verlopen.

Artikel 10 Spreekrecht

1. Toehoorders kunnen het woord voeren over geagendeerde onderwerpen en niet geagendeerde onderwerpen.
2. Wie van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit voor de aanvang van de vergadering bij de voorzitter, dan wel de griffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam en hoedanigheid, alsmede het onderwerp waarover hij het woord wil voeren. Als de spreker het woord wil voeren namens een ander, overlegt hij - als de voorzitter daarom vraagt - tevens een schriftelijke en getekende machtiging van die ander.
3. De voorzitter bepaalt de volgorde van de sprekers en geeft hen aan het begin van de vergadering het woord.
4. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter kan in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
5. De spreker voert het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend.
6. De sprekers dienen zich te beperken tot het verstrekken van informatie, het geven van een toelichting of het beantwoorden van vragen van de raadsleden met betrekking tot het onderwerp, waarover zij het woord willen voeren.
7. De voorzitter kan, indien hij dit nodig acht voor de orde van de vergadering, een spreker het woord ontnemen.
8. De leden van de raad kunnen, nadat de sprekers het woord hebben gevoerd, eventuele vragen stellen naar aanleiding van door de toehoorders gemaakte opmerkingen. Er wordt echter niet met de toehoorders in discussie getreden.

Artikel 11 Afsprakenlijst

1. Van elke bijeenkomst wordt een korte ambtelijke afsprakenlijst gemaakt.
2. De afsprakenlijst maakt in ieder geval melding van de:
 - a. aanwezige deelnemers;
 - b. besproken onderwerpen en voorstellen;
 - c. beslissingen en/of getrokken conclusies over de besproken onderwerpen;
 - d. door de portefeuillehouder gedane toezeggingen.

Artikel 12 Aanhalingstitel en inwerkingtreding

1. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Regeling oordeelsvormende rondes Hardenberg 2026'.
2. Deze regeling treedt in werking op de dag volgend op die van haar vaststelling.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hardenberg d.d. 3 maart 2026.

De raad voornoemd,

*De griffier, De voorzitter,
F.G.S. Droste, M.W. Offinga*

Artikelsgewijze toelichting op de regeling oordeelsvormende rondes

Artikel 1

Om te voorkomen dat de omschrijving van terugkerende begrippen in de regeling moeten worden herhaald, is in deze bepaling een aantal begrippen eenmalig gedefinieerd.

Artikel 2

In dit artikel wordt het doel van het houden van oordeelsvormende rondes benoemd. Het doel is tweeledig: consulerend en oordeelsvormend. Daarnaast is het spreekrecht bij de oordeelsvormende ronde neergelegd. Dit wordt m.n. gebruikt door belanghebbenden die - tijdens de consulerende en oordeelsvormende fase - nog iets willen toelichten/hun mening willen ventileren over bepaalde raadsvoorstellen, zodat de raadsleden daar rekening mee kunnen houden.

Artikel 3

Met dit artikel wordt de benoeming van schaduwfractieleden mogelijk gemaakt. Ter voorbereiding op een besluitvormende raadsvergadering worden raadsvoorstellen eerst besproken in een oordeelsvormende ronde. Er kan sprake zijn van twee parallelle oordeelsvormende rondes. Eenmansfracties moeten dan een keuze maken bij welke o-ronde zij aanwezig willen zijn. Tussentijds wisselen van o-ronde is ook mogelijk maar feit is dat zij aan beide o-rondes niet gelijktijdig kunnen deelnemen. Dat wordt door eenmansfracties als een (groot) gemis ervaren. Ook bij tweemansfracties kan dit vrij snel gaan knellen. Een gekozen vergadersysteem mag het niet onmogelijk maken dat een eenmansfractie geen inbreng kan leveren tijdens een o-ronde. Daarom wordt het mogelijk gemaakt om schaduwfractieleden te benoemen zodat zij ook deel kunnen nemen aan een o-ronde bij afwezigheid van een raadslid. Er mogen maximaal twee schaduwfractieleden per fractie benoemd worden. Kandidaten voor de functie van schaduwfractielid moeten op de kandidatenlijst bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen hebben gestaan. Ook moeten zij eerst de eed of de verklaring en belofte hebben afgelegd alvorens benoemd te kunnen worden.

Artikel 4

Per vergadering met verschillende onderwerpen kunnen er verschillende woordvoerders zijn.

Artikel 5

Juist omdat de oordeelsvormende rondes een open, informeler en uitnodigend karakter hebben, is de rol van de voorzitters belangrijk. Aan hen de taak om het geheel in goede banen te leiden. Voor de voorzitters is daarom ook wat uitgebreider beschreven wat hun taak is. Op basis van het derde lid is de voorzitter geen deelnemer aan de ronde. Dit is een bewuste keuze, op deze wijze kan de voorzitter zich concentreren op zijn taak als (technisch) voorzitter en zijn tijd en energie aanwenden voor het bewaken van de positie van de oordeelsvormende ronde. Hij hoeft zich niet te bekommeren om de inbreng van zijn fractie in de oordeelsvormende ronde. Deze bepaling maakt het mogelijk iemand, die normaliter deelnemer is, te benoemen als voorzitter. De voorzitter kan in de oordeelsvormende ronde vervangen worden door een schaduwfractielid.

Artikel 6

Iedere ronde wordt ondersteund door de griffier of de loco-griffier. Als er twee oordeelsvormende rondes tegelijkertijd plaatsvinden zijn er dus minstens twee personen nodig.

Artikel 7

Tijdens de oordeelsvormende ronde kunnen anderen dan raadsleden aan de vergadering deelnemen. Dat kunnen wethouders of ambtenaren zijn, maar kunnen ook burgers, belangenbehartigers of instellingen zijn. De agendacommissie kan besluiten deze laatste groepen – al dan niet op hun verzoek – uit te nodigen om mee te doen aan de vergadering.

Artikel 8

Alle deelnemers ontvangen een oproep inclusief de voorlopige agenda en bijlagen voor een oordeelsvormende ronde, tenminste zes dagen voor de o-ronde, spoedeisende gevallen uitgezonderd. Indien in spoedeisende gevallen een aanvullende voorlopige agenda wordt vastgesteld, worden de stukken "zo spoedig mogelijk" nagezonden. Ook is neergelegd dat 'schriftelijke' (digitale) informatie zoveel als mogelijk vooraf wordt rondgestuurd. Op die wijze kunnen deelnemers bepalen of het voor hen interessant is om aanwezig te zijn. De fracties bepalen zelf wie er naar de oordeelsvormende ronde(s) wordt afgevaardigd. "Zoveel als mogelijk" is bedoeld als inspanningsverplichting en mag niet als vrijblijvend worden beschouwd. Door artikel 82, lid 5 van de Gemeentewet toe te passen op de oordeelsvormende rondes wordt een aantal bepalingen uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard. Hierdoor worden de volgende zaken geregeld: de oproep voor de vergadering door de voorzitter, de toegang van de burgemeester en de wethouders tot de vergaderingen, de immuniteit en het verschoningsrecht van degenen die deelnemen aan beraadslagingen in de o-ronde en de openbaarheid van

de vergaderingen. De stukken ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd worden niet toegezonden, maar kunnen bij de griffier worden ingezien (zoals dit in het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad ook voor raadsstukken is bepaald).

In artikel 9, lid 2, wordt verwezen naar artikel 87 van de Gemeentewet. Artikel 87 Gemeentewet gaat over het opleggen van geheimhouding over wat in besloten vergaderingen is behandeld. Ieder die bij de behandeling aanwezig is, moet die dan in acht nemen. Voor het sluiten van de deuren geldt artikel 82, lid 5 jo artikel 23 Gemeentewet.

Artikel 9

De deelnemers bepalen de agenda van de ronde.

Ter voorbereiding is er een agendacommissie (zie artikel 1). De agendacommissie heeft een vergaande rol bij de agendering. De commissie bepaalt welke onderwerpen wel of niet op de agenda van de oordeelsvormende ronde komen en welke onderwerpen rechtstreeks worden geagendeerd als hamerstuk. Hiermee wordt beoogd dat onderwerpen die slechts een formeel besluit inhouden rechtstreeks als hamerstuk naar de raad gaan, zodat geen tijd wordt verloren aan de behandeling daarvan. Eventuele technische vragen over dergelijke stukken worden zoveel mogelijk vooraf, via de griffie, door de ambtelijke organisatie afgedaan. Daarvoor is geen vergadertijd nodig.

Verder kan de agenda bestaan uit een consulterend deel en een oordeelsvormend deel. Het consulterende deel is in beginsel bestemd voor informatieoverdracht / presentaties en een consultatieronde van het college. Maar ook fracties en/of derden zouden van deze gelegenheid gebruik kunnen maken. Uiteraard is het aan de vergadering zelf om de agenda definitief vast te stellen. Het behoeft geen betoog dat afwijking van het voorstel van de agendacommissie daarbij uitzondering moet zijn.

Het elfde lid heeft tot doel om de deelnemers een actievere rol te geven in de opstelling van de agenda waardoor een deelnemer in ieder geval op twee momenten invloed kan uitoefenen op de vaststelling van de agenda. Zo kan bij aanvang van de vergadering worden voorgesteld onderwerpen aan de agenda toe te voegen of van de agenda af te voeren (lid 11) of de volgorde van behandeling van de agendapunten te wijzigen (lid 10). Het is vervolgens aan de (meerderheid van de) deelnemers die bepalen of aan een verzoek van een deelnemer wordt voldaan.

Artikel 10

Spreekrecht is ook mogelijk voor de hamerstukken. Mocht daarover een inspreker komen, dan kunnen de deelnemers bij het vaststellen van de agenda besluiten het onderwerp te agenderen als agendapunt, zodat er over gesproken kan worden. Het is overigens niet de bedoeling dat fracties regelmatig aangeven een hamerstuk alsnog op de agenda te willen plaatsen (uitzonderingen daargelaten).

Artikel 11

In verband met het informelere karakter van de oordeelsvormende ronde is de regeling over de afsprakenlijst simpel gehouden. Ook al omdat de vergaderingen via de website geheel zijn terug te zien. Uiteraard moet kort kunnen worden teruggevonden wie er aanwezig waren, welke afspraken er uiteindelijk zijn gemaakt of welke conclusies er zijn getrokken. Tevens worden de toezeggingen van de portefeuillehouder genoteerd.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen toelichting.